

МИНТИ, ИНИМЪ ИЛИ ЛИТЕРАТУРЪ.

№ 5.

ЖОЇ, 1. ФЕВРЪАРИЇ.

1851.

ИСТОРИЯ ЧИВЛИСАЦІЕИ ЕВРОПЕНЕ.

(Брмаре).

Дн тѣмні дн тѣхъ, кз тотъ дн тѣмні дн тѣхъ, соціетатеа крештинъ се днфѣцишиазъ ка о кзратъ ассоціаціе де крештинъ ші де сѣмѣимѣнѣ комъне; чеї дн тѣхъ крештині се readвнѣ спре асе възвѣра днпревнъ де ачелеаші мѣнкѣрї, де ачелеаші копвїкції релїціосе. П'атънчї нз аола чїне ва нїче о сїстемъ де доктрїнъ детермінатъ, нїче о днтресїме де регъле, де дїсциплїнъ, нїче знъ корпъ де маїстрації.

Фъръ дндоїалъ нз пѣте ста нїче о соціетате, орї кѣт де нѣвъ, орї кѣт де славъ констїтватъ арѣї, нз пѣте ста нїчї зна дн каре съ нз се днтъмпїне о пѣтере моралъ че о днсъфледеште шї о дїрїе. Се аола дн адевер, дн дїверселе конгрегації але крештинїлор, възваци че предїкашъ, че днвъдашъ, че гъвернѣшъ моралїчеште конгрегаціа; днсъ нїчї знъ маїстраграт днстїгват днтр'адїнс, нїчї о дїсциплїнъ рекъпоскътъ; стареа прїмїтївъ а соціетъцеї крештїне ера о кзратъ ассоціаціе дн крештинъ, дн сѣмѣимѣнѣ комъне.

Кз кѣт пѣнѣгазъ, шї фѣрте репеде, кѣчї зр-мелеї се пот днтреведеа дн прїмїле монъмїнѣ, кз агъта се vede а снзїта знъ корпъ де доктрїне, де дїсциплїнъ, шї де маїстрації; маїстрації сѣвъ пѣте знїш де *πρεσβυτεροι* с'аъ маї вѣтрѣнї, карїї аъ девенїт преодї; алдїї *επισκοποι* с'аъ инспекторї, с'аъ прївегїторї че аъ девенїт архїереї; алдїї *διακονοι*, днкѣркації кз грїжа сѣрачїлор шї кз днпѣрїдїреа мїлелор. Есте маї кз пѣнѣгїнѣ а детермінат каре съ фї фост фнзїкціїле хотѣрѣте але ачестор фелзрї де маїстрації; лїнїа де демаркаціе тревзїа сѣ фїе фѣрте не днделеасъ шї пѣвгїторе; дн челе дѣпъ зрѣт днсъ, днчепеа їнсгїтвїїле. Кз тѣте ачестеа маї домінъ днкъ знъ характер ѡре каре дн ачестата адоаъ епохъ: кѣчї пѣтереа, препонде-

ранда дн соціетате есте а корпълѣ челор крештинї. — Корпъл крештинїлор аре днтъгътате ла аллецереа маїстрацілор, ла прїїмїреа дїсциплїнѣ с'аъ днсъшї а доктрїнѣ. Нз с'а фѣкѣт днкъ нїче о деспѣрїдїре днтре гъвернѣ шї попоръл крештинѣ. — Ачесте адоаъ нз їесїстъ знъла де парте де алтъл, знъла не атѣрнат де алтъл; шї пополъ крештинѣ, ел дншї аре дн соціетате днфлзїнѣа прїнчїпалъ.

Дн атреїа епохъ, се аола кз тотъ алтеле. Се vede знъ клеръ деспѣрїдїг де попол, знъ корпъ де преодї че дншї аре авзїїїле сале, їзрїсдївїа са, констїтвїа са пропрїѣ, днтр'зп кѣвѣнт, знъ гъвѣрнѣ кз тотъ дн трегъ, каре е дн сїне о соціетате. Кѣвѣнтъ де тѣте мїжлѣчеле де есїстїнѣ, неатѣрнатъ де соціетатеа ла каре еа се аплїкъ шї асѣпра кѣрїа дншї днтїнде днфлзїнѣа. Аст фелїзъ е а треїа епохъ а констїтвїеї еклесїеї крештїне, шї стареа дн каре еа се аратъ, ла днчепѣтѣл се-колылѣ ал чїнчїлеа. Гъвернѣл п'атънчї нз е кз тотъла деспѣрїдїг де попол; нз сѣ vede врезн гъвернѣ асемеѣеа шї кз мѣлѣт маї пѣдїн дн матерїе релїціосъ декѣт дн орче алтъ; днсъ дн рапортѣрїле клерълѣ шї крештинїлор, ачї пѣмаї клеръл домінъ, шї домінъ маї фъръ контрол.

Клеръл крештинѣ маї авеа днкъ шї знъ алт мїжлѣкъ де днфлзїнѣ. Архїереї шї клерїчїї девенїсеръ чеї дн тѣхъ маїстрації мѣнчїпалї. Адїї възѣт кз пѣмаї рѣмънеа, на сѣ ворвїмъ кзрат, дн їмперїл roman декѣт репїмъл мѣнчїпал. Сѣ днтъмпласе кѣ, прїн днпїлѣрїле деспотїстѣлѣ шї рѣїна четѣдїлор, кѣрїалї с'аъ метѣрїї корпѣрїлор мѣнчїпалѣ кѣзсеръ дн дескѣраціѣ шї апатїе; днн контрол, архїереї шї корпъл преодїлор, плїн де вїацъ шї де зел, алергаъ спре а прївегеа тѣте, а кѣрнѣї тѣте. Нар фї авѣт нїмїнї дрептате але днпѣтѣ лїпїндѣле пата де възрѣаторї; кѣчї асѣфелїзъ о череа кѣрѣл патѣрал ал лѣкѣрїлор, кѣчї

клеръа сѣгъра ера моралѣште таре шѣ дѣсѣфле-
дѣт. Deveni даръ претъгѣндѣи потент; аста ѣ ле-
ѣа зѣверсѣлѣ.

Аѣаста револѣдѣе ѣ дѣтѣрѣтѣ дѣ тѣтѣ ле-
леѣисладѣа дѣтѣрадѣлор дѣн аѣа епохѣ. De веѣдѣ
deshkide kondika teodosianъ, с'аѣ не ѣа Iustinianъ,
ведѣ веѣа зѣ таре пѣтер de despocѣдѣи ѣе дѣ-
жаркѣ кѣ тревѣле тѣнѣиѣале не клер шѣ не архѣереѣ.
Iatъ знеле, (Domnъа Gъizot чѣтеште кѣтѣва тес-
тѣрѣ дѣн леѣиле romane.)

Ашѣ пѣтеа чѣта зѣ фѣрте таре пѣтѣр de алте
леѣи веѣдѣ веѣа дѣсѣ претъгѣндѣи дѣтѣрѣ тѣтѣ дѣве-
derarea арѣтѣндѣсѣ аѣаста фантѣ: дѣтѣре реѣимѣл
тѣнѣиѣал roman шѣ ѣел дѣн евѣа de тѣжлок, с'а
пѣс реѣимѣл тѣнѣиѣал еклесѣастѣк; препондеранѣа
клерѣлѣи дѣ тревѣле ѣетѣдѣи аѣ лѣат локѣл антѣи-
лор таѣиѣстраѣдѣ тѣнѣиѣалѣи шѣ а прѣчес органѣсаѣиѣа
комѣтелор modѣrne.

Прѣченѣдѣ акѣт ѣе фелѣх de тѣжлоаѣе проѣдѣ-
дѣбсе de пѣтере дѣшѣ лѣз астѣелѣх еклесѣа креш-
тѣнѣ, с'аѣ дѣн проѣрѣа са конѣтѣтѣдѣе, дѣн лѣжрареа
са аѣпра поѣлолѣлѣи крештѣн, с'аѣ дѣн партеа ѣе
дѣшѣ лѣа дѣ тревѣле ѣѣвѣле. Прѣн ѣртаре а конѣрѣвѣт
еа тѣлѣт, дѣсѣшѣи дѣн аѣа епохѣ, лѣа карактерѣл
шѣ десѣолтарѣа ѣѣвѣлѣсаѣиѣе modѣrne.

Сѣ не дѣнѣркѣтѣн дар а ресѣта елементеле ѣе
шѣ а дѣнѣродѣс еа дѣсѣшѣи de атѣнѣи.

Маѣ дѣнѣгѣх фѣ зѣ аванѣаѣѣх фѣрте таре пѣ-
тереа зѣнѣ дѣнѣлѣнѣе морале, зѣнѣ фѣрдѣе шорале,
зѣнѣ фѣрдѣе ѣе се дѣнѣтеѣа пѣтаѣ не конѣвѣдѣиле,
крѣдѣнѣеле шѣ сѣмѣнтѣнтеле морале, дѣн тѣжлокѣл
аѣелѣи потоп de форѣдѣ материалѣ ѣе пѣвѣлѣи дѣн
аѣа епохѣ аѣпра соѣѣтѣдѣи. — Дакѣ еклесѣа
крештѣнѣ п'арѣи еѣистат, лѣтѣеа дѣнѣреагѣ ар фѣ
фост прѣдатѣ зѣнѣ форѣе кѣрат материалѣ. — Е-
клесѣа дѣшѣ есерѣитѣ сѣнѣгѣрѣ о пѣтере моралѣ; фѣ-
ѣа дѣнкѣ шѣ маѣ тѣлѣт: дѣнѣреѣнеа, ресѣнѣдеа
ideea зѣнѣ регѣле, зѣнѣ леѣи маѣ прѣсѣс de тѣте
леѣиле зѣпане; профѣсса аѣастѣ крѣдѣнѣдѣ фѣндѣ-
менталѣ пѣнѣтѣрѣ тѣнѣтѣрѣеа зѣпанѣгѣдѣи, каре есте
маѣ прѣсѣс de тѣте леѣиле зѣпане, о леѣе пѣтѣитѣ
дѣзпѣ тѣнѣиѣи дѣзпѣ костѣте, кѣнд радѣе, кѣнд
дрѣнтѣл дѣвѣнѣ, шѣ каре тот деѣна шѣ прѣтѣгѣндѣи,
есте аѣеашѣ леѣе сѣв фелѣжрѣте пѣте. —

Дѣн ѣеле дѣзпѣ зѣртѣ еклесѣа дѣнѣнеа о фантѣ
таре, десѣпѣрдѣеа пѣтереѣ спѣрѣтѣале de пѣтереа
тѣнѣпѣралѣ. Аѣастѣ десѣпѣрдѣе, Domnѣлор, есте
фѣнтѣна лѣвертѣдѣи de конѣтѣиѣнѣдѣ: еа пѣ се дѣн-
тѣтеѣаѣз не алтѣ прѣнѣип de кѣт не аѣела ѣе есте
ка зѣл фѣндѣмент ал лѣвертѣдѣи de конѣтѣиѣнѣдѣ ѣеа

маѣ рѣгѣрѣосѣ шѣ ѣеа маѣ дѣнѣтѣсѣ. — Десѣпѣрдѣ-
реа пѣтереѣ тѣнѣпѣрале de ѣеа спѣрѣтѣалѣ се дѣн-
тѣтеѣаѣз не аѣастѣ idee кѣ форѣа материалѣ п'аре
нѣиѣ дрѣнт, нѣиѣ пѣтере аѣпра спѣрѣтѣрѣлор, аѣпра
конѣвѣдѣиѣе, аѣпра верѣтѣдѣи. — Еа деѣазѣ дѣн
дѣнѣтѣнѣиѣа ставѣлѣт дѣнѣтѣре лѣтѣеа лѣжрѣреѣ, дѣнѣтѣре
лѣтѣеа фантѣлор дѣн пѣзѣнѣтѣрѣ шѣ а фантѣлор дѣн
афарѣ, — Дѣнкѣт аѣест прѣнѣип ал лѣвертѣдѣи de
конѣтѣиѣнѣдѣ пѣнѣтѣрѣ каре Еѣропа атѣта са лѣзѣтат
шѣ атѣт а сѣфѣерѣт, каре а дѣнѣнѣс маѣ тѣрѣзѣи, шѣ
адесе фѣрѣ воѣа клерѣлѣи, аѣест прѣнѣип ера депѣсѣ
сѣв пѣтѣеле de десѣпѣрдѣеа а пѣтереѣ тѣнѣпѣрале de
ѣеа спѣрѣтѣалѣ, дѣн леагѣнѣл ѣѣвѣлѣсаѣиѣе еѣропѣене;
шѣ дѣнѣашѣ еклесѣа крештѣнѣ, прѣн трѣо пѣчесѣитате
а сѣтѣаѣиѣе сае, спре а се апѣра атѣнѣи дѣн кон-
тѣра варѣарѣеи, еа 'л а дѣнѣродѣс, шѣ лѣа тѣнѣдѣнѣт.

Прѣсѣнѣа зѣнѣ инфѣлѣнѣнѣе морале, тѣнѣдѣнѣереа
зѣнѣ леѣи дѣвѣне, шѣ десѣпѣрдѣеа пѣтереѣ тѣнѣпѣ-
рале de ѣеа спѣрѣтѣалѣ, сѣнѣт трѣи маѣи фѣѣерѣи de
вѣне ѣе дѣн ал ѣѣнѣлѣеа секол еклесѣа крештѣнѣ а
рѣспѣндѣит аѣпра лѣтѣи еѣропѣене.

Тѣте кѣ адеѣзѣрат п'аѣ фост дѣсѣшѣи de атѣнѣи
de о потрѣвѣ салѣтаре дѣн дѣнѣлѣнѣнѣа лор. Дѣнкѣ
дела ал ѣѣнѣлѣеа секол, се зѣрта дѣн еклесѣе нѣште
прѣнѣипѣе рѣле ѣе аѣ жѣкат зѣ таре ролѣ дѣн десѣ-
волтарѣеа ѣѣвѣлѣсаѣиѣе пѣстре. Астѣелѣх прѣдомнѣеа
дѣн сѣвѣлѣ сѣв, дѣн аѣа епохѣ, десѣпѣрдѣеа гѣвер-
наторѣлор de ѣеи гѣвернѣаѣи, дѣнѣркѣреа деа дѣнѣте-
лор гѣвернѣаѣи, de а дѣнѣнѣе нѣште леѣи аѣестора
дѣн зѣртѣ, de а ле стѣпѣнѣи спѣрѣтѣл шѣ вѣаѣа, фѣ-
рѣ лѣвѣра прѣйтѣре а радѣеи шѣ а воѣнѣеи лор.
Еклесѣа сѣ дѣнѣрка шѣ маѣ тѣлѣт de а фѣѣе, а прѣ-
домнѣи дѣн соѣѣетате прѣнѣипѣлѣ теократѣк, ашѣ лѣа
дѣн тѣнѣи пѣтереа тѣнѣморалѣ шѣ а domnѣи есклѣсѣѣв.
Iарѣ кѣнд пѣз рѣеѣша спре а пѣтеа пѣне тѣна не
dominѣаѣиѣе, а фѣѣе сѣ прѣдомѣне прѣнѣипѣлѣ теокра-
тѣк, атѣнѣа сѣ алѣа кѣ прѣнѣдѣи тѣнѣпѣралѣ, шѣ спре
ашѣл дѣнѣзѣртѣшѣи ле сѣвѣдѣнеа пѣтереа авѣсолѣтѣ,
кѣ пагѣва лѣвертѣдѣи сѣнѣшѣлор.

Астѣелѣх ера, Domnѣлор, прѣнѣипѣале елементѣе
але ѣѣвѣлѣсаѣиѣе ѣе ле аѣеа Еѣропа дѣн ал ѣѣнѣлѣеа
секол, с'аѣ дела еклесѣе с'аѣ дела imperѣв. Дѣн
аѣастѣ старе аѣ афлат варѣарѣи лѣтѣеа romanъ шѣ
аѣ венѣт а о possedea. Спре а кѣноашѣе вѣне тѣте
элементеле ресѣнѣте шѣ дѣн атѣстѣк дѣн лѣгѣнѣл ѣѣ-
вѣлѣсаѣиѣе пѣстре, пѣ не маѣ рѣтѣне de кѣт а стѣ-
дѣа не варѣарѣи.

Кѣнд ворѣеште ѣѣнеѣа десѣре варѣарѣи, прѣченѣдѣи
вѣне, кѣ пѣ есте ворѣа аѣи десѣре истѣрѣа лор.

Штим къ дн ачаа епохъ конквистанди имперіалѣ ераѣ маі тоді де ачееаші расъ, тоді Церманіи афаръ де кѣтева семиндиі славе, кѣм спре есемпа а алапilor. Штим днкъ къ маі тоді ера дн ачееаші старе де чивілісаціе. Оаре каре діферінду пѣтеа съ фіе днтре дѣвшіі потривіт дѣнъ контактѣ маі мѣлт ші шаі пѣдін че кѣтева семиндиі авсесеръ къ лѣтеа романъ. Астфеліѣ, пѣ е нічі о дндіалъ къ паціа Готilor пѣѣ фост маі пѣпнтатъ, пѣѣ авѣт костѣте маі дѣлчі декѣт паціа фрѣнчilor. Днсъ консідерѣнд лѣкрѣіе сѣнт зн пѣнт де ведере цепенерал ші дн ресѣлтателе лор кѣт пентрѣ ноі, ачасть диверсітате дн стареа де чивілісаціе а попоаръ лор варваре, дн оріцінеа лор пѣ е де ніче о імпортандъ.

(Ва зрпа.)

ДНАЛТѢ МИНИСТЕРІѢ !

Патріархѣл сѣрвекъ аѣ къштїгат вѣе, деа а дѣпа не тоді епскопїи днтрѣн сїнод, дн каре съ се пертрактезе тревїле вісерїчеї оріентале. Дн ачест сїнод пѣѣждѣвеште пѣмїтѣл патріарх, къ ва хотѣрѣ ші деспре тревїле вісерїчешті а ле ротѣпilor, ші дншї ва ресерва ші не вїіторїѣ сѣпремадіа цесте ротѣпїї. Ачаестъ кѣзѣ пѣреа імпортантѣ пентрѣ вїіторїѣл вісерїчеї ші пацізней romane фаче не вѣміліт сѣзскрїса депѣтѣчїзне а пацізней romane, ка съ трагъ деосевїта вѣгаре де сеатѣ а дналтѣлї міністерїѣ асѣпра зрѣмѣторелор рѣпортѣрї а ле вісерїчеї romane кѣтрѣ чеа сѣрвекскъ.

Бїсерїка романъ дїн Австрїа, а кѣреїа адміністрацізне ера де сїне стѣтѣтоаре ші днтпѣрдїгъ дн маі мѣлте епїскопате аѣ авѣт пѣнѣ ла анѣл 1699 Капѣл сѣѣ пропрїѣ, неатѣрпат де орї че алтѣ вісерїкѣ, каре съ пѣшеа мїтрополїтѣ паціонал, прекѣм съ vede дїн аїчі алтѣрпата врошѣрѣ.

Дрентѣл вісерїчеї romane де а авеа зн астфелїѣ де капѣ се разїмѣ не пропрїа еї констїтѣцізне днтемеїатъ не рїгѣл вісерїчеї оріентале, каре констїтѣцізне чере, ка вісерїка знеї пацізні дн прївїнда адміністратївѣ съ фїе де сїне стѣтѣторе ші неатѣрпатъ де вісерїка орї кѣреї алте пацізні. Апої вісерїка оріенталъ есте паціоналѣ, пентрѣ къ кѣлтѣл дѣмнезееск ші адміністрацізнеа еї се сѣвѣршеште дн лїмба паціоналѣ, ші къ тѣте къ вісерїка оріенталъ аре пѣмаї зн дрент канонїк (правїлѣ), дар тотѣшї адміністрацізнеа еї се днтѣ-

меїазъ ші не тревїнцеле, зсѣнцеле ші датїіле пропрїї а ле пацізпilor, дн сѣѣршїт пентрѣ къ преодїї дела мїтрополїтѣ пѣнѣ ла діаконѣл чел маї де не зрмѣ пѣнѣ акѣм аѣ трѣїт дїн данїіле челе дїн вѣнѣ воїндѣ а ле пацізпilor. Знїтатеа епїскопїлор, мїтрополїцілор ші патріархїлор аї деосевїтелор пацізні, че съ цїнѣ де зна ші ачееашї кредїндѣ, кондїціонатѣ прїн констїтѣцізнеа вісерїчеї оріентале, пѣ се разїмѣ не пѣпкте адміністратїве, чї не пѣпкте кѣрат догматїче, адекъ не тѣртѣрїсіреа знора ші ачелорашї dogme, знеї ші ачєїашї трѣданїї, ші обсервареа знор зсѣнде вісерїчешті пѣмаї черемонїале, ла кѣлтѣл дѣмнезееск, каре чер, ка епїскопѣл ла сѣѣптѣл жертфелїк, ші дн рѣгѣчїзнїле, че съ фак ла кѣлтѣл дївїн съ поменеаск не мїтрополїтѣл ші ачеста не патріархѣл (фїе ачеста ші стрєїнѣ.) Бїсерїка оріенталъ амѣсѣрѣт догмелор сале креде къ капѣл еї есте Хрїстос, аша дарѣ креде днтрѣн кап неѣзѣт, ші съ деосевїште де вісерїка романо-католикѣ прїн ачееа, къ еа дн прївїнда адміністрацізнеї сале аре пентрѣ фїеште каре пацізне зн кап пропрїѣ алес, каре ла деосевїтеле пацізні де ачєїашї кредїндѣ пѣте фї ші деосевїт колектївѣ с'аѣ сїнгларїѣ. Аша пентрѣ есемпѣл ла Гречї шї ла Рѣшї сѣ адміністреазѣ вісерїка прїн трѣн сїнод, дн Ромѣнїа прїн трѣн мїтрополїт шчл. Іар вісерїка романо-католикѣ формеазѣ о знїтате перфектѣ атѣт дн прївїнда догматїкѣ кѣт ші дн прївїнда адміністратївѣ, ші іерархїа еї аре де темєїѣ о сїстемѣ, каре пѣ вагѣ дн самѣ паціоналїтатеа. — Довадѣ ла челе пѣнѣ аїчі зїсе съ афѣл маї не тоатѣ фѣїеа дрентѣлї канонїк (правїлѣ) ші а догматїчеї вісерїчеї оріентале.

Дечї де шї ар ста дн патѣра ачестор дрентѣрї ші dogme, ка вісерїка оріентало-паціоналѣ съ фїе скѣтїгѣ де кѣлѣкрї ші асѣпрїрї, тотѣшї вісерїка романilor кѣзѣ спре чеа маї таре о лор некорочїре сѣѣт апѣсареа деспотїкѣ а іерархїеї сѣрвешті, каре аѣ авѣт днкѣрѣереа чеа маї стрїкѣчѣсь асѣпра лор дн прївїнда інтелектѣзалъ, моралъ ші матеріалъ. — Епїскопїи сѣрвешті аѣ днтревїнцат тотѣ фелїѣл де мїжлѣче, ка съ днкїѣз романilor дрѣмѣл, де а венї ла кѣлтѣр інтелектѣзалъ ші моралъ Еї аѣ фѣкѣт, ка шкѣлеле романilor съ казѣ аша де адѣнк, днкѣт с'аѣ десфїнцат ші пѣдїнеле шкѣле, каре ле рѣдїкасерѣ комѣнїтѣдїле къ келѣзіала лор, сѣѣ пѣндѣлїсѣ днѣѣѣторї сѣрвешті дн лок де інстїтѣте де кѣлтѣр сѣѣ прѣдѣкѣт дн інстїтѣте де славонїзаре. Дн ачест шодѣ др

лзкраре ватжокоріторіѣ де то́те дрептэріле оменіреї саѣ дістінс дптрэ тоді чеї лалді фостя мітрополіт сервеск Стратіміровічі, гоніторі поторіѣ ал романілор, каре зичеа а десе орі, къ німіка пѣї есте маї зрѣт декѣт лімба ромѣнеаскѣ. Дптрэ астфеліѣ де дппрежэрърі кѣлтэра націѣнеї romane фіреште п'аѣ пѣгѣт съ се десволтезе, къчї пѣте-реа, каре о дптревзїнда сервії песте ромѣні с'аѣ манзїдїшт аша де стражнік, дпкѣт тоді вэрвації, карії дпдрэзнеаѣ а апэра інтереселе націѣнеї шї а дештепта спїрітѣл еї чел адорміт, съ пѣнеа дп primejdіe de а къдеа съпт гона лор, каре съ іс-прѣвеа маї къ самѣ къ есілареа шї къ пѣрѣсіреа на-тріеї. Нѣ есте грес де а прїчене, пентрѣ че се пѣртаѣ кепетніїле вісерїченшї сѣрвештї къ аша таре ітолерандѣ кътрѣ ромѣні, дакѣ вом сокогї къ сѣрвії, дп акѣрора тѣпѣ ера сѣпремаціа, пѣтѣрѣ авїа зп міліон, іар сѣвординації ромѣнії песте треї міліоне де оменї, шї прїн зр tare къ ачеастѣ пе-ногтрівїтѣ пропорціѣне а дппоузрѣчїѣнеї спре сѣс-дїпереа предомніреї лор пѣ се пѣтеа дпдрепта алтфелїѣ декѣт нѣмаї прїптр'о апѣсаре спїрітѣлѣ, шї прїн депѣртареа тѣтѣрор вэрвацілор лѣмінації дїн сінѣл націѣнеї romane. Іатѣ аїчї заче прї-чїна чеа де къпетенїе, пентрѣ че аѣ рѣтас дпдѣ-рѣт дп кѣлтэръ націѣнеа романѣ шї преодїтеа еї

Дар пѣ маї пѣдїн вѣтѣштѣтѣре пентрѣ романї аѣ фост сѣпремаціа вісерїченаскѣ а сѣрвілор шї дп прївінѣа моралѣ, де време че лімба ромѣнеаскѣ с'аѣ скос дїн челе маї тѣлте вісерїчї романештї, шї с'аѣ пѣс епіскопї, протопопї шї преодї сѣрвештї, карії с'аѣ пѣ шїтеаѣ с'аѣ зраѣ лімба по-порѣлѣї, шї карії прїн зр tare ліпсїдї де дестоїні-чїе, де атѣреа шї дпкредереа націѣнеї негрїжеаѣ кѣлтэра еї моралѣ, с'аѣ о дпнедекаѣ дп дпделе-сѣл іерархїеї сѣрвештї, каре тотдеазна авеа дп-аїптеа окїлор предомніреа шї славонїзареа націѣ-неї romane.

Дар шї дп прївінѣа матеріалѣ предомніреа вісерїчеї сѣрвештї аѣ фост пентрѣ націѣнеа рома-нѣ фѣрте стрїкѣчїоасѣ. Пентрѣ къ то́те венїтэріле епіскопїлор романештї дп тімпѣл вѣдзвїеї лор, врекѣт шї авереа рѣпосацілор епіскопї шї венїтэ-ріле тѣпѣстїрілор дптра дп аша пѣтїга касѣ націо-палѣ, каре съ адміністрѣазѣ де кътрѣ мітрополї-тѣл сѣрвеск сѣвт контрола а треї сѣрвії, дар фѣрѣ вре о дпкѣрѣере а романїлор. Дїн ачеастѣ касѣ де ванї адевѣрат съ келтѣїаѣ сѣте епорте пентрѣ

дптемеїереа шї сѣсдїпереа деосебітелор інстїтѣте, пентрѣ фѣндаціѣні де сгѣденді сѣрачї шї алтеле асемеенеа, дар ачесте венѣфїде съ да нѣмаї ла сѣрвії шї нічї одатѣ ла романї, карї конѣерїа маї тѣлт дп ачеастѣ касѣ, шї романїї, пентрѣ аї къ-рора прѣнчї шї преодїте пѣ саѣ фѣкѣт нічї одатѣ німіка, грѣвѣеаѣ съ сѣфере, ка сѣї апесе дп прївін-ѣа інтелектѣлѣ, моралѣ шї матеріалѣ о націѣне егреїпѣ, де авеа де о сѣтѣ де анї венїтѣ, пе еї, Локзїторїї оріїнарї аї дѣрѣї.

Дп ачеастѣ желнікѣ старе а вісерїчеї рома-нештї не vedem сімїдї а рѣга не дпалѣл міністерїѣ дп нѣтеле націѣнеї ка не темейл дрептѣлѣї еї авѣт шї прїн історїе доведїт, пре кът шї дп дп-целесѣл констїтѣціѣнеї октроїате дїн 4 Мартїе а.к. прїн каре ла фїеште каре націѣне съ гарантїзеаѣ лімба, націоналітатеа шї лівера еї десволтаре, шї пе темейл §. 2. дїн дрептэріле фѣндаментале прїн каре фїе къреї вісерїчї съ асекѣреаѣз лівертатеа еї спре дплѣтэраеа маї сѣс дпшїрателор реле провенїтѣре дїн сѣпремаціа іерархїеї сѣрвештї шї вѣтѣштѣтѣре атѣт статѣлѣї кът шї націѣнеї шї вісерїчеї romane съ се кончеадѣ зп мітрополїт къ тотѣл неатѣрнат де сѣпремаціа сѣрвесаскѣ, шї съ се деа воїе, ка ачест мітрополїт съ се алсагѣ дптр'ѣн конгрес конвокат дїн націѣне прїн депѣта-ції еї преодї шї тіренї, каре апої съ се аштеарпѣ Маїестѣдеї сале спре преаналѣт дптѣрїе.

Че съ атїнѣе де віиторїѣл сінод ал епіскопїлор сѣрвештї, не рѣгѣт, ка сѣера лзкрѣреї лѣї съ се дпгїнѣз нѣмаї асѣпра треїлор вісерїчеї сѣрвештї, шї треаѣа чеа а деспѣрдїреї вісерїчеї romane де чеа сѣрвесаскѣ съ пѣ съ петрактезе дп ачест сінод, пентрѣ къ пої алтфелїѣ авет тот къвѣлтѣл съ пе темет, къ дп ачест сінод сѣрвії аѣ пѣ лѣп-гѣ презїдентеле, патріархѣл сѣрвеск, дпкѣ шасе епіскопї, къ вотѣ, дп време че ромѣнії, карії съпт де треї орі ла нѣтѣр пе кът сѣрвії съ репрезен-теаѣз нѣмаї прїн дої епіскопї, адекѣ чел дїн Тран-сілванїа чел дїн Арад (дїеѣзеа Вершедѣлѣї есте вакантѣ, іар епіскопѣл Тїмїшѣреї есте сѣрв,) шї аша еї съ вѣр афла дптр'о мїнорїтате авсолѣтѣ. Аша дарѣ кредїнчїошїї сѣпліканції пѣдѣждѣеск, къ еманчїпареа вісерїчеї romane де апѣсареа іерар-хїеї сѣрвештї съ ва детерміна (хотѣрѣ) прїн тр'ѣн преаналѣт рескрїпт де кътрѣ Маїестатеа са преа дпдѣратѣл постѣрѣ Монарх дп зр tareа зпвї кон-

сіліз мотиват дін партеа дналтзлї Міністерїѣ шї а челор дої Епископї аї поштрї ротънештї.

Вїенна, 12/24 Октомврие 1849.

Аї дналтзлї міністерїѣ змїліцї сервї,

Денътацїї падрїзней romane

Іоанн Попазъ, Протопопъ т. р.

Петръ Мочїонї т. р.

Іоанн Доврап т. р.

Петръ Чермена т. р.

Dr. Констант. Помъдъ т. р.

Тодор Сервѣ т. р.

Organismъ администрѣдїзней дін статъл австриакѣ.

III.

2. Министерїѣл тревїлор дін лъзнтрѣ.

Ачест министрїѣ есте свпрема дїрегъторїѣ политїкѣ, ел дїрїцѣазъ шї хотъраште дн тревїле политїче ка свпрема стандъ, емїте шї пълкїѣ лецїле шї ordїнацїзїне че кад дн сфера лѣї, шї аре инспекцїзїнеа прееге тоте дїрегъторїїле политїче св-ordїнате. — Кам тот ачестъ сферъ де лъкраре авае маї длаїнте шї ч. к. канцеларїѣ зпїтъ де кърте. —

Ла министрїѣл дін лъзнтрѣ сьнт дн шїрѣл днсетуат зрѣтѣореле дїрегъторїї политїче св-ordїнате :

а) Гъвернїїле (Statthaltereien) дерїлор де корѣпъ.

б) Дїрегъторїїле де дїстрїкте шї де черкврї (Kreisregierungen für einen Kreis oder Regierungsbezirk), с'аз, кѣм е дн Трансїлванїа, комїсарїателе де дїстрїкте, де черкврї шї свъчеркврї; овсервѣт дн сь ачї къ пѣмаї дерїле де о естенсиѣне маї таре сьнт днпърдїте дн дїстрїкте; дн челе маї мїчї, кѣм есте Австриа десѣс шї де жое, Сїлесїа, Бъковїна ш. а. л. Кърта дїстрїктзлї есте концентратъ дн персѣна канцлѣї дерїї де корѣпъ.

в) Къпїтанателе (комїсарїателе) де черк.

д) Дн рѣдѣл дїрегъторїїлор политїче се взметрѣ шї ачеле офїціолате каре сьнт ашезате пе ла зпеле локврї пентрѣ дїрїцѣреа де тревї специале, кѣм сьнт: къпїтанателе де ораше, дїрекцїзїїле де полицїѣ, дїректорїїле администрѣторѣ де фъндѣдїзїнї шї пълкїе ашезѣтѣнте. In fine

е) Комънеле, с'азъ маї вїне комїтетеле комънелор, днкъ се пот сокотї ка дїрегъторїї пълкїе, дерѣтѣрїте дн сфера де лъкраре а лор.

Ч. К. Дандармерїѣ есте менїтъ а да ла тоте дїрегъторїїле пълкїе, дар маї къ деосевїре ла челе политїче тѣпъ де ажїсторїѣ ла есекъдїрнеа ordїнѣдїзїнїлор.

Нъ се пот взпрїнде днтр'о дефїнїцїзїне, днтр'о сїнгърѣ регълѣ, тоте кѣте се дїн де сфера де лъкраре а дїрегъторїїлор политїче, чї ачеле се пот маї зшор перчене дїн проспектъл шї ензѣтѣрѣчїзїнеа обїентелор че кад дн компетїнѣа ѣстѣї фел де дерегъторїї.

Сфера де лъкраре а дїрегъторїїлор политїче прївїтъ дн ѣенерал.

Дн ѣенерал де сфера де лъкраре а дїрегъторїїлор политїче се дїне: грїжа, пентрѣ пълкїкареа шї есекътареа лецїлор, пентрѣ мандїнереа шї респавїлїреа сїкъранѣї, а ordїней шї а пѣчѣї пълкїе, пентрѣ длаїнтареа вїнелѣї комън, аватереа с'аз днпърдїнареа перїкълїлор шї а релелор комъне, кѣм сьнт: епїдемїїле, сечета, скъзнетеа ш. а. л. че кад дн взпрїнѣсѣл знеїа с'аз алѣїа дїрегъторїї политїче. —

Іар дн спечїе се дїн де сфера де лъкраре а дїрегъторїїлор политїче, днтре маршїїїле че лї с'аз пѣс, с'аз се вор пѣне дн фїїтор де лецїї, зрѣтѣореле :

1) Сь пѣрте грїжъ пентрѣ ачеле їнстїтвдїзїнї каре сьнт менїте а днлеснї о дреантѣ апрѣдъїре а тѣрїмеї шї а алтор релѣдїзїнї а ле попълѣдїзїнеї; сь адъне date статїстїче п. е. де тордїї, де кнзїнацїї, де пѣскъдїї лецїїтїмї с'аз пе лецїїтїмї, де фелзїїле воалелор ш. а. т.; сь конскрїѣ попорѣл дънъ вѣрѣстѣ, ѣенѣ, професїзїне шї нацїоналїтате — ла каре анѣте сьнт кїемацїї а конлѣкра шї антїстїїї, алешїї, комънелор; апої сь вазъ ка протокѣлеле де вотеѣзъ, де кнзїнїѣ шї де тордїї сь се дѣкъ къ вѣпъ кредїндъ шї амъсѣрат прескрїдїзїнїлор date; дн фїне сь їнспїцїезе ешїреа афарѣ дін царѣ, шї сь хотъраскъ, давъ врепн дорїтор де а кълѣторї афарѣ пѣ кѣтѣа есте днпедекат прїп врео даторїѣ, кѣм есте п. е. даторїа де а сервї дн мїліцїѣ, прїп зрѣтаре тѣтѣ треава къ пасрїїле есте днкредїндатѣ дїрегъторїїлор политїче.

2) Дн тревї мїлітаре: Сь днгрїжеаскъ пентрѣ комплетареа арматеї, конлѣкрънд шї повъдъїнд рекрѣтѣдїзїнеа, ла каре анѣте сьнт кїемацїї а да ажїстор шї алешїї комънелор, сь конлѣкре, ла лїберареа дін сервїцїѣ а солдадїлор, ла провїантареа шї днкзартїрареа лор, ла дареа де форспанетареа шї ла тоте сь фїѣ къ таре лъаре амїнте, ка ре-

пъртицизна престо респективеле котъне съ се факъ дреаптъ.

3) Съ дпгріжаскъ ка хотареле дпгпъръциеі, дуреі, черкълзі, котънеі съ се лътзрeаскъ ші апоі съ пз се калче, ка ачеле съ се демарче дъпъ къвїицъ, съ се опреаскъ кълкареа хотарелор дптръ котъне съ дппарде кавселе ескате дппрївїнда ачeаста, ші съ пзтереze каселе.

4) Съ дпгріжаскъ de дрътърїле, de подърїле дъреї ші de къїле котънале ка съ се дїнъ дп въпъ старе.

5) Іар дпкът пентръ дїнераа пъчеї, а ordїней ші а сїкзрандїей пъвлїче дїрегъторїїле полїтїче аъ съ вегїезе дїн време, ка съ пз се дпгъмпле пїтълзі врео вътъшаре дп персонтъ, саъ врео пагъвъ дп авере, асеменеа съ вазъ ка сїкзранда пъвлїкъ съ пз се перїкаїгеze зпдева прїп вагавзпзі. Дїн прївїнда ачeаста дїрегъторїї полїтїчї се портъ къ о деосевїтъ прївегере а свїра конфлкъселор маї тарї de попъл, кѣм сънт п. е. търгърїле, сервъторїле пъвлїче, прочесїзпїле ш. ал., ка не de о парте съ се дїнъ въна оръндїзїалъ, ші педe алта съ се депъртеze тот че ар пзтеа да скандалъ ші ар вътъма моралїтатеа; ачї се редъче ші инспекцїзнеа престе пресъ, резнїзпї ші дптревзїндареа пандартерїей саъ алтор тръпе de назъ. Тот дп грїжа дїрегъторїлор полїтїчї стъ ші ачeеа, ка не кълкъторїї de леце съї деа дп тълпа дїрегъторїлор жївдекторесчї.

6) Грїжа de непорочїрї че вїн дела елементе, кѣм есте фокъл, сечета, грїндїна, върсареа de ане, ка не деопарте съ се пзвъ ставїлъ фзрїей лор ші de алта съ се дпгпъдїнеze пагъзеле d'ачї їсворъторе, шї дп фїне съ се дпгъмпїне не кѣт се поте репоїреа ачелорашї не фїїтор. Дїрегъторїїле полїтїче аъ дрепт, ва кїар даторїз ла асеменеа касзрї а фаче коллекцїзпї de мїлъ пентръ ѳменїї непорочїдї асфел фъръ вїна лор.

7) Инспекцїзнеа престе сърачї шї престе каселе фъкъторе de вїне, ка котънеле, дп акърор нешїжлочїтъ компетїндъ каде полїцїа шї грїжа пентръ сърачї, съ вїедесе шї съ дпгредїнъ не сърачїї дїн кърїнєзл лор, амъсзрат ordїнъдїзпїлор date; ка фъндъдїзпїле шї алте амезъмїнте дптемеаате пентръ скопзрї фїлантропїче, кѣм сънт їнстїгътеле пентръ сърачї, каселе пентръ орфанї, каселе пентръ паза копїлор шчл., съ се адмїнїстресе амъсзрат воїндей фъндъторълзі спре фолосъл котън. De ачестеа се дїнъ маї дпколо :

8) Грїжа пентръ тревїле еклесїастїче шї сколастїче дпкът прївесте ла къдерїле персоналзлї амезат пентръ съсцїпереа ачелорашї, ла аконерїреа келтелїлор тревзїнчїѳсе, ла рїдїкареа зїдїрїлор тревзїнчїѳсе, ла дїнераа ordїней дїн афаръ, ла фрекзептъдїзнеа катехїсърей т. ал.; дп карї релзїдїзпї дїрегъторїїле полїтїче аъ съ се дпделеагъ къ респективеле консїсторїї епїскопестї, къ сватъл сколастїк амезат не лъпгъ респективзл гъвернїз, къ дїректорїї сколастїчї de дїстрїкте шї къ їнспекторїї сколелор попорале.

9) Їнспекцїзнеа съпретъ престе амезъмїнтеле пъвлїче de орї че патъръ, кѣм сънт деосевїтеле амезъмїнте de коррекцїзне, каселе de педепсе, каселе de лъкръ шї дпдрентареа, апої каселе de волпавї, сїгалеле, каселе пентръ смїпцїдї, пентръ сърдомъдї.

10) Полїцїа санїтаръ, адекъ съ дпгріжаскъ ка съ пз се въпзъ дп търгърї шї пїаде пїмїка че ар пзтеа вътема съпътатеа локзїторїлор, кѣм сънт фрзїтеле кръде шї некѳпте, арътърїле незїнкзїте, пестеле пзтрeд саъ дпгпъдїт, карнеа de вїте волпаве саъ некзрате, къ о воръбъ орї че лъкръ de пзтрeд несъпътѳс: апої дп дeперал съ їа тъсърїле къвїпчїѳсе de а депърта шї дпгъмпїна ерзпдїзнеа вѳлелор лїпчѳсе а епїдемїлор, кѣм есте холера, вѳла саъ чїзта de вїте, тървареа, хїдрофївїа ш. ал. Деспре тѳге ачесте, шї анъте деспре мїжлочеле de траїз че с'ар вїнде несъпътѳсе прїп пїаде шї деспре ерзпдїзнеа веръней епїдемїї дп ѳменїї саъ вїте, антїстїї котънїтъдей аъ грїжъ нешїжлочїтъ ка дндатъ съ деа дп къпшгїндѳа респективелор дїрегъторїї полїтїче маї дпалте.

11) Грїжа, ка съ се пъзеаскъ тъсърїле ледїзїте de грезтате шї дпгїндере, прекъм шї прецърїле дефїпте ла пъне шї карне, не зпде се маї дїне дпкъ зєзл ачеста.

12) Инспекцїзнеа ка се се дїнъ норматївзл датъ пентръ рїдїкареа зїдїрїлор, пъшїреа ла мїжлок шї дежвдїкареа дїферїнделор ескате (дп прївїнда ечeаста, прекъм шї пентръ дрептъла de апъ, конлъкареа ла еспропрїзїзне, а. д. кънд сънт а се къмпъра локзрї дела пропрїетарї пентръ тревзїндe шї скопзрї пъвлїче, кѣм п. е. сънт: дрътърїле de феръ, зїдїрї de але статълзі ш. ал.

13) Дїрегъторїїле полїтїче аъ їнфлзїндъ шї асвпра тревїлор котънале дп ефера пресквїсъ de ледїле котънале шї анъте аъ съ кондъкъ алецереа de антїстїї котъналї шї de комїтетеле de черкзрї, прекъм шї алецереа de депътадї пеп-

тръ диета имперіалъ ші провинціалъ. Аи Fine ли сфера де лъкраре а дйрегъторіилор політйче интръ

14) Ші конлъкрареа ла тълдѣме де алте тревѣ офіціосе, че ли адевър таѣ ли сфера де лъкраре а алтор міністеріѣ, кѣм сънт: тревѣме де индустріѣ ші де негодѣ, привілеціиле, конлъкрареа ла дѣпърдѣреа ші рідікареа дѣрилор челор дйректе — дѣрї пентрѣ пѣмѣнт, касе, индустріѣ —, ла констїтѣреа ші фортълареа лістелор де жѣраці — jurі —, ла органїсѣдїзнеа ші аплікареа гардеї націоналѣ — ші ла компѣнереа проїентелор пентрѣ келтзеліле черѣте ла органїсацизнеа політїкѣ.

Овіентеле ачестеа, дѣпѣ кѣм се пѣте ведеа дїн челе зїче маї сѣс, нѣмерѣсе, дѣтїнсе ші фѣрте де тѣлте фелѣрї, сънт дѣтїнѣ дѣнтре дйрегъторіиле політйче ли асфел де кїп, ка авторїтѣдїле політйче маї дѣалте съ контролезе не челе съвордїпате ші съ хотѣраскѣ реклътѣдїзніле че с'ар пѣтеа рідіка дѣконтра дїснѣсѣдїзнілор фѣкѣте дїн партеа ѣстор дїн жрѣ.

Деѣ спре а да о idee деспре сфера де лъкраре а сїнгларелор дйрегъторіѣ політйче, саѣ маї вїне деспре аша нѣмїта компетїнѣ а фїкѣреїа, есте модѣа чел маї сїмпла а дѣчене де ла челеа маї де жес, чеаа че вом ші фаче ли жрѣтореле.

(Ва жрѣта).

Петїдїзнеа, аштернѣтѣ Маїестѣдїѣ ли прїмеле зїле але анѣдї кѣргъторїѣ прїп денѣтѣдїзнеа ромаѣ петрекѣторѣ ли Віена, сѣнѣ кѣм жрѣеаѣ :

Маїестате! афѣнд пѣтрѣншї деспре адевѣрѣа сїмволѣдї Маїестѣдїѣ сале а ферїчїтѣдї Імперат Франчїскѣ I., стрѣлѣчїтѣа мошѣ ал імперѣтестѣї вѣстрѣ Маїестѣдїѣ: Justitia regnorum fundamentum, (Дрѣнтатеа есте фѣндѣментѣа дѣмперѣдїлор) не каре Маїестатеа вѣстрѣ ладї санкціонат прокѣшѣнд кѣ соленїтате егала дѣдрѣнтѣдїре ші каре, дѣпѣ а пѣстрѣ пѣрере, пѣлѣ вор фї стате ші ѡменї вор вїа ли сочїетате, ка жн адевѣр вечїнік че е, ва фї колѣна стателор ші кондїдїзнеа фѣндѣментѣле а сочїетѣдї, респекѣшї не дѣфѣдїшѣтѣ ла пїчѣреле тропѣдї Маїестѣдїѣ вѣстрѣ кѣ преа плекатѣа Рекѣрѣ прївїтѣр токмаї ла ачест пѣнт, ші ли денѣнкї черѣтѣ градїѣса дѣдрѣнтаре, Дѣпѣ че пої ротѣнї фѣрѣтѣ аѣт де непорочїдї ка чеа маї фѣрвїнте рѣгѣмїнте а пѣстрѣ спре а

фї жнїдї дѣтрѣн трѣп націонал съ нѣ се іа ли консїдерѣдїзне, ші прїп констїтѣдїзнеа імперіалъ се фїтѣ деспѣрѣдїдї ли маї тѣлте дѣрї де коронѣ, гѣвернѣа Маїестѣдїѣ вѣстрѣ не легѣна кѣ сперанѣа (420. т. 1849), кѣ ли прївїнѣ жѣдѣкѣторѣаскѣ вом пѣтеа а не жнї, не провокѣ съ не дѣм опїнїзнеа кѣ кѣм с'ар пѣтеа органїса ли сѣпсѣа ачеста пентрѣ пої; нѣ ам дат опїнїзнеа дѣпѣ кѣм ам фост провокадї. Кѣнд дїн контрѣ не ла 4 Ізлїз а. к. ешїрѣ ла лѣмїнѣ лініамѣнтеле де органїзѣдїзнеа жѣстїдїеї ли Ардеал, пѣлѣпѣ пропѣнѣреа міністрѣлѣї де жѣстїдїе дела 20. Ізл., ли каре націзнеа ротѣнѣ се іgnoreаѣ де тот, ші дѣпѣ датїна вене нѣмаї де жнѣрї, секѣ ші самї се фаче ворѣ, ші пѣлѣ акѣм некѣпоскѣтѣа нѣме де Царѣ сѣсеаскѣ се репѣтѣ де маї тѣлтеорї. Аша дѣконтрѣ ла тѣтѣ дрѣнтатеа, чїтїм ли лѣдѣтата пропѣнѣре, „націзнеа сѣсеаскѣ, апѣрѣндѣшї неконтенїт лібера са констїтѣдїзне спеціалѣ, де гѣверн протѣдѣтѣ, се вѣкѣрѣ пѣлѣ ли зїѣа де асѣзїї де адѣнанѣеле сале націонале, ші де дрѣнтѣа пропѣрїеї леѣсладїзнї інтерне сѣв імедїата санкціонаре а прїнѣдѣлї дѣреї.“ Маїестате! дакѣ ротѣнїї н'аѣ фост окротїдї де гѣвернѣа чел дѣаїнте де марте ка самїї, зѣѣ! нѣ е вїна ротѣнїлор; дѣсѣ пентрѣ ачеста еї тот нѣ пот креде съ фї пердѣт дрѣнтѣа де а фї окротїдї де гѣвернѣа де акѣм. Адевѣрат, лѣдѣтата пропѣнѣре а міністрѣлѣї де жѣстїдїѣ, се паре кѣ дѣделѣе не ротѣнїї кѣнд зїче, „кѣ партеа чеа маї маре а попорѣдїзнеї дїн Ардеал дѣресте фѣрвїнте а се дѣтрѣдѣче пентрѣ сїне леѣїле кѣтѣне чївїле ші крїмїнале аѣстрїае,“ кѣнд кѣ кѣте ва рѣндѣрї маї жос ворѣсте, деспре о класѣ а жнї попорѣдїзнї,“ ші дакѣ дїн аплікареа ли постѣрї а нѣторва ротѣнїї (карї ачї апар ли категория оффїціалїлор адѣнїї ла Ардеал дїн Галїдїа) се дѣдѣче печесїтатеа сѣпрѣмѣлї сенат провинціал де жѣстїдїѣ. Ної дѣсѣ нѣ не пѣтем еспїка, пентрѣ че с'а околїт кѣ аѣта грїжѣ де а се нѣмї націзнеа ротѣнѣ не нѣшеле сѣѣ. Маїестате! Дѣчене дѣпѣ жрѣтѣ нї се рѣне іїїма де дѣрере, кѣнд vedem, кѣ пої кѣ тѣте жѣртѣеле пѣстрѣ челе марї н'ам нѣтѣт съ о дѣчет нѣлѣ аколо, нѣ ка съ фїтѣ трактадї чїтѣкар нѣмїдїї ка націзне де гѣвернѣа Маїестѣдїѣ вѣстрѣ. Ла 7 Август а. к. ешї органїсѣдїзнеа дѣалтеї кѣрѣдї жѣдїкѣторестї, ші еаѣт кѣ се креаѣ жн сенат пентрѣ маїарїї дїн Ъгарїа, жнл пентрѣ маїарїї дїк Ардеал, ші жнл пентрѣ авїа 200,000 де самїї, іар дѣкѣт пентрѣ трѣї мїліоне ші жѣтѣтате де ротѣнїї се зїче: „тѣтѣ креареа ѣлтерїорѣ

de senate дъпъ націоналітѣдї пѣнѣмаї къ ар зъ-
дърнічі скопѣл дѣпалтѣї кърдї жїздектѣоресчї de a
адъче жѣстїдїа ла зпїгате, чї дѣпкъ ар грѣмѣдї
престе тесазарїатѣл статѣлѣї сарчїнї несъпортавї-
вїле, апої дѣ денїлїнъ консеквендѣ шї сѣв егалъ
реснектаре а тѣтзор семїодїлор нїчї къ се пѣте
реалїса.“ Претестѣл къ сенателе се креазъ дѣпъ
леїсїлѣдїнї шї нѣ дѣпъ націоналітѣдї дѣ реснек-
тѣл пострѣ ал ромѣнїлор нѣ пѣте ста, къчї педео-
парте пої ромѣнїї авем леїсїлѣдїзне романъ, чеа
че дѣ тревїле чївїле саї дельтѣрат пѣмаї прїн ар-
вїтрареле дїспѣсѣдїнїї а ле маїарїлор, їар дѣ тре-
вїле еклесіастїче ачеа се афлъ пѣпъ дѣ зїоа де
астѣзї дѣ тѣлте модѣрї десѣтѣ къ дрептѣ шї ін-
стїтѣдїнїле нѣстрѣ челе еклесіастїче; шї де алтѣ
парте пої не ам декїарат пентрѣ зпїгатеа леїсї-
латївеї астрїаече, шї къ тѣте ачестеа не пої не
сѣпн ла леїсїлѣдїнїле апѣсѣторїлор пострїї че
саї дѣфїндат фѣрѣ сватѣл шї консенсѣл ромѣнїлор.

Маї тѣрзїв ешї органїсѣдїзнеа де жѣстїдїѣ
пентрѣ Галїдїа шї Бѣковїна, прїн каре ачеаста дїн
зрѣтѣ, де шї еа формѣазъ де сїне о царѣ де ко-
рѣпъ сепаратѣ, се сѣвордїнѣ ла сѣпретѣл сенат
де жѣстїдїѣ дела Станїслаз, сѣв къвѣят къ ар фї
преа мїкъ ка сѣ се пѣтѣ креа пентрѣ дѣпса зп
сенат деосевїт, дѣ време че де алтѣ парте самїї
дїн Ардеал карїї пѣтерѣ маї пѣдїн де 200,000 сѣ-
флете (прїн зрѣтаре къ жѣтѣгате маї пѣдїн де кът
вѣковїненїї) фѣрѣ пѣтѣрошї де ажѣнс спре а се
креа пентрѣ дѣпшїї сенат деосевїт.

Ка нїште сѣвншї пѣрѣреа кредїнчшїї аї Маїестѣ-
тѣдїї вѣстрѣ дѣдрѣснїмѣ дѣ чеа маї плекатѣ сѣ-
пѣпере а не еспїрма профѣнда дѣрере а їнїмеї нѣ-
стрѣ, къ ла поза органїсѣдїзне а Австрїеї, къ тѣте
пѣнѣтерателе нѣстрѣ рѣгѣмїндїї, не пої нѣ не сѣ-
пѣсерѣ ла котѣнеле леїїї але статѣлѣї, ла леїїле
Монархѣлѣї пострѣ, чї ла леїїї стрїеїне, дїктате де
вѣрварїа секѣлѣлѣї де мїжлокѣ, ла леїїле маїаре
шї ла статѣтеле сѣсестї, їнвентате токмаї спре
зпїлїреа нѣстрѣ, спре окара нѣстрѣ, шї спре дї-
перѣа нѣстрѣ дѣ вѣчїнїѣ сїлавїѣ; къ не пої не
сѣвордїнарѣ ла сенате стрїеїне афарѣ дїн царѣ, къ
аїчї дѣ Вїена ла дѣпалта кѣрте де жѣстїдїѣ се креа-
зъ сенате маїаре шї сѣсестї, каре апої не пої не
вор жѣдїка нѣ дѣпъ котѣнеле леїїї а ле Австрїеї,
пентрѣ каре ам жертѣїт вѣзѣрошї сѣлѣе шї авѣ-
ре, чї дѣпъ челе маїаре шї сѣсестї дїн тїмпѣл
дѣпнїте де Марїе.

Маї дѣпколо не пої дѣ генерал не советскѣ къ
п'ам фї матѣрї дѣдестѣл спре а не пѣтеа вѣзѣра
де вїнефачерїле їнстїтѣтѣлѣї аша пѣмїт жѣрї (трї-
вѣпале де жѣрѣїї).

Маїестате! дѣдрѣснїм къ профѣндѣ плекѣчїзне
а фаче ачї обсерѣдїзнеа, къ наїдїзнеа ромѣнѣ,
кондѣкѣторїї шї вѣрѣвѣдїї еї, прїн атїтѣдїнеа лор
чеа солїдѣ шї патрїотїкъ ла адѣпанда наїоналѣ
дела Блажѣ 1848, апої прїн ачеа, къ, дѣ мїжло-
кѣл полїтїчелор фортѣнїї пїне де амѣдїрї а ле анѣ-
лѣї ачелѣїа еї дѣцелесерѣ фѣрте вїне їнтересѣл
тронѣлѣї, се пѣсере пентрѣ ачеста къ авѣре шї сѣлѣ-
де, шї дѣсншїї дѣпъ доворѣреа рѣсѣколеї — де
шї патїїле дѣ кѣрѣла ресѣлѣлѣї дѣтѣрѣгате ла
зп град дѣпалт прїн кѣрѣїїле ресѣлїлор нѣ ерѣѣ
дѣпкъ домолїте — еї нѣ се дѣтерѣ ла нїчї нѣ есчѣсѣ,
нѣ тѣрѣзрарѣ ордїнеа шї лїнїстеа пѣвїлїкъ, арѣта-
рѣ матѣрїтате де ажѣнс спре а фї пѣргамїї ла фа-
черїле де вїне а ле їнстїтѣдїнїелор констїтѣдїонале.

Маїестате! пої не vedem сїлїдїї прїн ачесте дїс-
пѣсѣдїнїї шї прїн але лор ресѣлате че зпнор се
потѣ перчене а лѣа рекѣре ла Тронѣл Маїестѣдїї
вѣстрѣ, шї преплеканїї а не рѣга, ка сѣ вѣ дѣдрѣ-
радїї а фаче дрептате наїдїнеї ромѣне: 1) дельтѣ-
рїнд детот леїїле маїаре шї сѣсестї, шї дѣтѣрѣ-
дѣнѣнд ла ромѣнїї пѣвїлка леїїсїлѣдїзне австрїакѣ
дѣ тѣте ратѣрїле сале; 2) органїсѣнд трївѣпале
жѣдїкѣторесчїї, дела чел маї сїмплѣ де черкѣ пѣпъ
ла дѣпалта кѣрте жѣдїкѣторескѣ де касадїзне дїн
Вїена, знде сѣ се дїспѣнѣ грѣчїос а се креа зп
сенат ромѣнѣ, асфел, ка прїн ачеа органїсѣдїзне
тодї ромѣнїї Монархїеї сѣ пѣтѣ ажѣнде ла зпїре,
Ної сѣптемѣ конвїншїї, къ нѣ ачеста нїчїї статѣ-
лѣї нѣ се къшїлѣ сарчїнї несъпортавїле, нїчїї се
чеа'къ чевашїї непрактикавїл; къчї пентрѣ дѣтѣрѣ-
перѣа дѣпалтѣї кърдїї де їстїдїѣ, фїѣ еа деспѣрѣї-
тѣї саї ва дѣпъ націоналітѣдїї, наїдїнїле тот вор
фї сїлїте а контрївїї тѣте, адекѣ шї челе че аѣ
шї челе че п'аѣ сенате деосевїте, шї дакѣ пѣдїнїї
самїї контрївѣсскѣ де ажѣнс спре а лї се пѣтеа
кончѣде сенат пентрѣ сїне деосевїт, фѣрѣ дѣндоїа-
лор шї челе треї шї жѣтѣгате мїлїоне де ромѣнїї
вор контрївїї атѣт дѣпкъ сѣ пѣтѣ къ къшїга шї
дѣпшїї сенат пентрѣ сїне деосевїт. Апої маї сѣп-
темѣ конвїншїї, къ чеа че дѣ реснектѣл а тѣреї
наїдїнїї есѣе практикавїл, се пѣте практика шї пент-
трѣ тѣте наїдїнїле; адїнтрѣреа венїмѣ ла консек-
венда, къ абсолютѣл постѣлат ал радїїнеї: Fiat
justitia (факѣ се дрептате) есѣе о їмпосївїлїгате.
Ної пѣтрїм кредїнда чеа маї таре, къ токма ор-
ганїсарѣа дѣпалтѣї кърдїї жѣдѣкѣторесчїї дѣпъ на-
їоналітѣдїї ва дѣпѣка дорїнцеле челе маї дїнтѣї
шї маї фѣрвїнїї але деосевїтелор наїдїнїї, шї къ
прїн ачестеа егала дѣдрѣптѣдїре а тѣтзор наїо-
налітѣдїлор се ва маї апронїа де реалїзѣдїзне.

Аї Маїестѣдїї вѣстрѣ преа кредїнчшїї сѣвншїї
Вїена, 31. Дек. 1850. (зрѣмеазъ сѣвскрїшїї.)